

РЕШЕНИЕ

07.04.2026

с. Большие Меми

КАРАР

№ 7-37

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Олы Меми авыл
жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне раслау хакында

"Коррупциягә каршы көрәш турында" 2008 елның 25 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль закон, "Россия Федерациясе Президентының кайбер актларын үзгәртү һәм көчен югалтучы дип тану турында" РФ Президентының 2025 елның 31 декабрдәгә 1009 номерлы Указы белән туры китереп,

Югары Ослан муниципаль районының
Олы Меми авыл жирлеге Советы
карап итте:

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Олы Меми авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне (1 нче кушымта) расларга.
2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Олы Меми авыл жирлегенә 25.10.2024 ел № 47-238 "Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Олы Меми авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне раслау хакында" карарын көчен югалткан дип танарга.
3. Әлеге карарны Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында, Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында, Олы Меми авыл жирлегенә мәгълүмат стендларында урнаштырырга.

Совет рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы
Олы Меми авыл жирлеге башлыгы

Г.А.Фомина

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Муниципаль хезмәт

Муниципаль хезмәт-хезмәт килешүе (контракт) төзү юлы белән биләгән муниципаль хезмәт вазыйфаларында даими нигездә гамәлгә ашырыла торган һөнәри эшчәнлек.

Муниципаль хезмәткәр өчен яллаучы булып, аның исемнән яллаучының вәкаләтләрен яллаучы (эш бирүче) вәкиле башкарган муниципаль берәмлек тора.

Җирлек башлыгы, башка җирле үзидарә органы җитәкчесе яисә яллаучы вәкиле вазыйфаларын башкарырга вәкаләтле башка зат яллаучының вәкиле (эш бирүче) була ала.

Югары Ослан муниципаль районы Олы Меми авыл җирлегендә муниципаль хезмәт Россия Федерациясе Конституциясе, "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон, Татарстан Республикасы Муниципаль хезмәт турында Кодексы, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Югары Ослан муниципаль районы Олы Меми авыл җирлеге Уставы, әлеге Нигезләмә, башка муниципаль хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Югары Ослан муниципаль районы Олы Меми авыл җирлегенең муниципаль хезмәткәрләренә (алга таба - муниципаль хезмәткәр) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законда каралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнарының гамәлдә булуы кагыла.

1.2. Гражданның муниципаль хезмәткә керү хокукы

Россия Федерациясенең дәүләт телен белгән гражданның, женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, теленә, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә, ышануларга, иҗтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйлә булмаган башка шартларга карамастан, муниципаль хезмәткә тигез керү мөмкинлегенә ия.

1.3. Җирлекнең муниципаль хезмәтен финанслау

Җирлекнең муниципаль хезмәтен финанслау, муниципаль хезмәткәрләренә хезмәтенә түләү чыгымнарын, аларны пенсия белән тәэмин итүне, әгәр федераль законда башкасы билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган гарантияләренә тәэмин итүгә бәйлә башка чыгымнарны да кертеп, җирлекнең җирле бюджеты акчалары исәбеннән башкарыла.

2. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ ВАЗЫЙФАЛАРЫ

2.1 Муниципаль хезмэт вазыйфалары

2.1.1. Муниципаль хезмэт вазыйфасы - Жирлегенең жире үзидаресе органында, Жирлек уставы нигезендә барлыкка килә торган башка муниципаль органнарда, жирлегенең жирле үзидарә органы, башка муниципаль органнары яисә муниципаль вазыйфаны биләп торучы зат вәкаләтләрен үтәүне тәмин итү буенча вазыйфаларның билгеләнгән даирәсендә барлыкка килә торган вазыйфа.

2.1.2. Жирлегенең муниципаль хезмэт вазыйфалары Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасында муниципаль хезмэт вазыйфалары реестры нигезендә Жирлегенең муниципаль хокукий актлары белән билгеләнә.

2.1.3. Жирлекнең жирле үзидарә органының, башка муниципаль органның штат расписаниесен төзегәндә һәм раслаганда Татарстан Республикасында муниципаль хезмэт вазыйфалары реестрында каралган муниципаль хезмэт вазыйфалары исемнәре кулланыла.

2.2. Муниципаль хезмэт вазыйфаларын классификацияләү

2.2.1. Муниципаль хезмэт вазыйфалары түбәндәге төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең әйдәп баручы вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

2.2.2. Муниципаль хезмэт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының мөнәсәбәте муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфаларына һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларына квалификация таләпләрен исәпкә алып, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

2.2.3 Муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләре Татарстан Республикасы законнары нигезендә билгеләнә.

2.3. Жирлек муниципаль хезмәткәрләренең класс чиннары

2.3.1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм жирлек муниципаль хезмәткәрләренең һөнәри әзерлек дәрәжәсенә муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

2.3.2. Жирлек муниципаль хезмәткәрләренә түбәндәге класс чиннары бирелә:

Муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы хакыйкый муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын башкаручы-1, 2 яки 3 класслы муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт киңәшчесе;

муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт референты;

муниципаль хезмәтнең кече вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт секретаре.

Югарыда күрсәтелгән төркемнәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларын кертү Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.3.3. Муниципаль хезмәткәрләргә класс чиннары бирү һәм муниципаль

хезмәткәрләрне башка муниципаль хезмәт вазыйфаларына күчәргәндә һәм муниципаль хезмәттән азат ителгәндә аларны саклау тәртибе муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы [кодексына](#) жириле үзидарә органы тарафыннан билгеләнә.

3. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРНЕҢ ХОКУКЫЙ ХӘЛЕ

3.1. Жирлекнең муниципаль хезмәткәре

3.1.1. Жирлекнең муниципаль хезмәткәре булып, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлекнең муниципаль хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә, жирлекнең муниципаль хезмәте вазыйфасы буенча жирлек бюджеты акчалары исәбеннән түләнгән торган акчалата хезмәт хақы алып, бурычларын башкаручы граждандан тора.

3.1.2. Жирлекнең жириле үзидарә органнары һәм жирлекнең башка муниципаль органнары эшчәнлеген Техника яктан тәэмин итү буенча вазыйфаларын башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын башкаручылар һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормыйлар.

3.2. Жирлек муниципаль хезмәткәренең төп хокуклары

3.2.1. Муниципаль хезмәткәр хокуклары:

1) муниципаль хезмәтнең биләнгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгели торган документлар, вазыйфаи бурычларны үтәү сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәт буенча алга таба үсү шартлары белән танышырга;

2) вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәкле оештыру-техник шартларны тәэмин итү;

3) хезмәт хақы һәм хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт шартнамәсе (контракт) нигезендә башка түләүләр;

4) эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәрен һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрен бирү, шулай ук еллык түләүле отпускны тәэмин итә торган ял;

5) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле мәгълүматны һәм материалларны билгеләнгән тәртиптә алуга, шулай ук Районның жириле үзидарә органы һәм Районның башка муниципаль органнары эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертүгә;

6) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурста үз инициативасы белән катнашу;

7) муниципаль хокукий акт нигезендә район бюджеты акчалары исәбеннән өстәмә һөнәри белем алуга;

8) үзенең шәхси мәгълүматларын яклау;

9) үз эшенең барлык материаллары, һөнәри эшчәнлекләре турында чакыртып алулар һәм аларны шәхси эшенә керткәнче башка документлар белән танышу, шулай ук аның язма аңлатмаларын шәхси эшенә беркетеп кую;

10) берләшү, үз хокукларын, социаль-иқтисадый һәм профессиональ мәнфәгатьләрен яклау өчен, профессиональ союзлар булдыру хокукын да керттеп;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, аларның бозуларына карата судка шикаять белдерүне керттеп;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәэмин итү.

3.2.2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча Башкарма комитет җитәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән тыш, мәнфәгатьләр конфликтына китермәсә һәм "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законда башкасы каралмаса, яллаучы (эш бирүче) вәкиленә алдан язмача хәбәр итеп, башка түләүле эшне башкарырга хокуклы.

3.2.2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча Башкарма комитет җитәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән тыш, яллаучы (эш бирүче) вәкиленә алдан язма белдерүе белән, мәнфәгатьләр каршылыгына китермәсә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда башкача каралмаган булса, башка түләүле эш башкарырга хокуклы.

3.3. Муниципаль хезмәткәрнең төп бурычлары

3.3.1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә бурычлы:

Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнарны, федераль законнарны, Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасының законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, Җирлек Уставын һәм башка муниципаль хокукый актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмин итәргә;

2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны башкарырга;

3) вазыйфаи бурычларын үтәгәндә кешенең һәм гражданның, расага, милләтенә, теленә, дингә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

4) Җирлекнең җирле үзидарә органында һәм башка муниципаль органнарында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе, вазыйфаи инструкция кагыйдәләрен, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазыйфаи бурычларны тиешенчә башкару өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен саклап калу;

6) дәүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрен, шулай ук вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган белешмәләрен, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яисә аларның намусына һәм абруена кагыла торган белешмәләрен фаш итмәскә;

7) дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне, шул исәптән аңа вазыйфаи бурычларны башкару өчен бирелгән мөлкәтне сакларга;

8) законнарда каралган тәртиптә үзе һәм гаилә әгъзалары турында белешмәләр тапшырырга;

9) Россия Федерациясе гражданлыгын яки муниципаль хезмәттә булу хокукы бирүче Россия Федерациясенә халыкара килешүендә катнашучы чит дәүләт гражданлыгын (подданствосын) туктату турында яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, әмма Россия Федерациясе гражданлыгы яки муниципаль хезмәттә булу хокукы бирүче Россия Федерациясенә халыкара килешүендә катнашучы чит дәүләт гражданлыгы (подданствосы) туктатылганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча язмача формада хәбәр итәргә»;

9.1) чит дәүләт гражданлыгын (подданствосын) алу яки чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслаучы яшәүгә рөхсәт кәгазе яки башка документ алу турында яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, әмма чит дәүләт гражданлыгы (подданствосы)

алынганнан яки чит ил территориясендә гражданинның даими яшәү хокукын раслаучы яшәүгә рөхсәт кәгазе яки башка документ алынганнан соң биш эш көненән дә соңга калмыйча язмача формада хәбәр итәргә;

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне үтәргә, йөкләмәләрне үтәргә, тьюларны бозмаска;

11) вазыйфаи бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтына китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы турында яллаучы вәкиленә язмача хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау чараларын күрергә;

12) әлеге Федераль законның 15_2 статьясында каралган анкетада булган белешмәләрнең үзенә мәгълүм булган үзгәрешләре турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленә язма рәвештә хәбәр итәргә, моңа яллаучы вәкиленең (эш бирүченең) карары буенча үзгәргән белешмәләр керми (алга таба - анкетадагы белешмәләр).

3.3.2. Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән хокуксыз йөкләмәне үтәргә хокуклы түгел. Тиешле житәкчедән муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмәне алганда, муниципаль хезмәткәр, йөкләмә биргән житәкчегә, Россия Федерациясенең федераль законнары һәм башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары нигезләмәләре күрсәтелеп, әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган муниципаль хокукий актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, әлеге йөкләмәнең хокуксызлыгын нигезләүне язма рәвештә тапшырырга тиеш. Житәкче әлеге йөкләмәне язма рәвештә раслаган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Хокуксыз йөкләмәне үтәгән очракта, муниципаль хезмәткәр һәм бу йөкләмәне биргән житәкче кануннарда күрсәтелгәнчә җаваплылык йөкләнә.

3.3.3. Жирлекнең муниципаль хезмәткәре яллаучы (эш бирүче) вәкиленә, прокуратура органнарына яки башка дөүләт органнарына коррупцион хокук бозулар кылуга тарту максатларында нинди дә булса мөрәжәгать итү очраklары турында хәбәр итәргә бурычлы.

Коррупцион хокук бозулар кылуга тарту максатларында мөрәжәгать итү фактлары турында хәбәрнамә, әлеге фактлар буенча тикшерү үткәрелгән яки үткәрелгән очраklардан тыш, жирлек муниципаль хезмәткәренең вазифа (хезмәт) вазыйфасы булып тора.

Муниципаль хезмәткәргә әлеге вазыйфаи (хезмәт) бурычын үтәмәү, аны муниципаль хезмәттән азат итүгә яисә Россия Федерациясе законнары нигезендә аны башка төр җаваплылыкка тартуга китерә торган хокук бозу булып тора.

Эшкә алуының (эш бирүченең) вәкиленә, прокуратура органнарына яисә башка дөүләт органнарына аны коррупциячел хокук бозуга этәрү максатларында мөрәжәгать итү фактлары турында, башка муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозуларны кылу фактлары турында, белешмәләрне тапшырмау яки керемнәр турында, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру фактлары турында хәбәр иткән Жирлек муниципаль хезмәткәре Россия Федерациясе законнары нигезендә дөүләт яklавында тора.

Жирлектәге муниципаль хезмәткәрне коррупцион хокук бозулар кылуга тарту максатларында мөрәжәгать итү фактлары турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленә хәбәр итү тәртибе, хәбәрнамәләрдә булган мәгълүматлар исемлеге, бу мәгълүматларны тикшерүне оештыру һәм хәбәрнамәләрне теркәү тәртибе яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан билгеләнә.

3.4. Жирлек муниципаль хезмәте белән бәйлә чикләүләр

3.4.1. Түбәндәге очрактарда гражданин жирлекнең муниципаль хезмәтенә кабул ителә алмый, ә жирлекнең муниципаль хезмәткәре жирлекнең муниципаль хезмәтендә була алмый:

1) аны закон көченә кергән суд карары белән хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалануга сәләте чикләнгән дип тану;

2) закон көченә кергән суд карары буенча аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны башкару мөмкинлеген юкка чыгара торган жәзага хөкем итү;

3) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит иткән белешмәләргә рөхсәтне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр гражданин дәгъва кыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яисә муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мондый мәгълүматлардан файдалану белән бәйлә булса;

4) жирлекнең муниципаль хезмәтенә керүгә яисә аны узуга комачаулый торган һәм медицина оешмасы бәяләмәсе белән расланган авыру булу. Диспансеризация узуга тәртибе, мондый авырулар исемлегә һәм медицина оешмасының бәяләмә рәвешә Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә;

5) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү әлегә вазыйфаи затның турыдан-туры буйсынуы яки контрольдә тотуы белән бәйлә булса, жирлек Башкарма комитеты житәкчесә белән якин туганлык (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, абылар, апалар, шулай ук абылар, апалар, ата-аналар, ир белән хатынның балалары һәм ир белән хатын) яки муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү аларның берсенәң турыдан-туры буйсынуы яки контрольдә тотуы белән бәйлә булса;

6) аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокукы Россия Федерациясә халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданинлыгы (подданствосы) яисә Россия Федерациясә гражданинлыгы тукталу;

7) чит ил гражданинлыгы (подданствосы) булу яисә, Россия Федерациясенәң халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, чит ил территориясендә гражданинның даими яшәү хокукы раслый торган башка документ булу;

8) муниципаль хезмәткә кергәндә һәм (яки) аны үткән чорда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә комачаулый торган чикләүләренә, тыюларны һәм таләпләренә үтәүне раслаучы ялган документлар һәм (яки) белә торып ялган мәгълүматлар тапшыру, яки муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә комачаулый торган чикләүләренә, тыюларны һәм таләпләренә үтәмәү турында таныклык бирүчә документлар һәм (яки) мәгълүматлар тапшырмау;

9) муниципаль хезмәткә кергәндә [2008 елның 25 декабрәндәге "Коррупциягә каршы тору турында" 273-ФЗ номерлы федераль законда](#) һәм башка федераль законнарда каралган мәгълүматларны тапшырмау, яки дәрәс булмаган, яки тулы булмаган мәгълүматлар бирү;

[Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның](#) 15.1.ст. каралган мәгълүматларны бирмәү;

10) моңа законлы нигезләре булмаган килеш, аны чакырылыш комиссиясә нәтижәсә нигезендә (контракт буенча хәрби хезмәт үткән гражданиннардан тыш) чакырылыш буенча хәрби хезмәт үтмәгән дип тану - күрсәтелгән нәтижәне Татарстан Республикасы чакырылыш комиссиясенә шикаять итү өчен билгеләнгән срок үткән көннән алып 10 ел дәвамында, ә күрсәтелгән нәтижә һәм (яки) Татарстан Республикасы чакырылыш комиссиясә карары гражданинның әлегә нәтижәгә

шикаятеннән судка шикаять ителгәннәр, - суд карары законлы көченә кәргән көннән алып 10 ел дәвамында, күрсәтелгән нәтиҗәне чыгарганда гражданның хокуклары һәм (яки) Татарстан Республикасы чакырылыш комиссиясе карары күрсәтелгән нәтиҗәгә карата гражданның шикаяте буенча бозылмаган дип танылган очракта;

11) аның чит ил агенты статусын алуы.

3.4.2. Гражданин Жирлекнең муниципаль хезмәтә вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән чик яше - 65 яшькә җиткәннән соң Жирлекнең муниципаль хезмәтенә кабул ителә алмый.

3.4.3. Җитәкче булып торучы муниципаль хезмәткәр жирлекнең җирле үзидарә органында мәнфәгатьләр конфликтын төшереп калдыру максатларында, күрсәтелгән вазыйфаны биләгән чорда әлеге жирлекнең җирле үзидарә органының сайлаулы профсоюз органында муниципаль хезмәткәрләрнең мәнфәгатьләрен тәкъдим итә алмый.

3.5. Жирлекнең муниципаль хезмәтә белән бәйлә тьюлар

3.5.1. Жирлекнең муниципаль хезмәткәренә муниципаль хезмәт үтүгә бәйлә түбәндәгеләр тыела:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын түбәндәге очракларда биләргә:

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына яки Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфасына сайлау яисә билгеләп кую, шулай ук дәүләт хезмәтә вазыйфасына билгеләнгән очракта;

б) муниципаль вазыйфага сайлау яки билгеләү;

в) һөнәр берлеге органында, шул исәптән жирлекнең җирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органында, түләүле сайланулы вазыйфага сайлау;

2) түбәндәге очраклардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән җирле үзидарә органында оештырылган беренчел профсоюз оешмасының сайлап куелган органы белән түләүсез идарә итүдә катнашу, башка иҗтимагый оешманың, торақ, торақ-төзелеш, гараж кооперативларының, күчәмсез милек ияләре ширкәтенең съездында (конференциясендә) яки гомуми җыелышында катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан, һөнәри берлек органында, шул исәптән җирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан, башка иҗтимагый оешманың, торақ, торақ-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми җыелышында катнашудан, күчәмсез милек милекчеләре ширкәтендә катнашудан тыш) яллаучы вәкиленең Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә алынган рәхсәтә белән түләүсез нигездә катнашу;

в) Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре советында, башка жирлекләрдә, шулай ук аларның идарә органнарында жирлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;

г) жирлек исемнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә жирлекнең идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә, гамәлгә куючы (акционер) булган оешманың идарә итү органнарында һәм ревизия комиссиясендә жирлек мәнфәгатьләрен бушлай тәкъдим итү;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) эшмәкәрлек эшчәнлегә белән шәхсэн яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнәргә;

4) федераль законнарда башкасы каралмаган булса, үзе муниципаль хезмәт вазыйфасын били торган яки аңа турыдан-туры буйсынган яисә аның контрольлегендә булган жирле үзидарә органында өченче затлар эшләре буенча ышанычлы зат яисә вәкил булырга;

5) вазыйфаи хәлгә яисә вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйле рәвештә физик һәм юридик затлардан бүләкләүләр (бүләкләр, акчалата бүләкләү, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күңел ачулар, ял, транспорт чыгымнары өчен түләү һәм башка бүләкләүләр) алырга. Беркетмә чараларына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чараларга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәр тарафыннан алынган бүләкләр, [Россия Федерациясе Граждан кодексында](#) билгеләнгән очраклардан тыш, муниципаль хезмәткәр тарафыннан ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән авыл жирлегә жирле үзидарә органына акт буенча тапшырыла. Күрсәтелгән мәгълүматлар Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан киңәшмәләр, милек һәм милек характерындагы мөлкәт турында мәгълүматлар тәкъдим итү өчен билгеләнгән тәртиптә, вакытлы чикләрдә һәм формада тәкъдим ителә. Беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына яисә башка рәсми чарага бәйле рәвештә алган бүләгән тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин.

6) физик һәм юридик затлар акчасы хисабына командировкаларга чыгу, жирле үзидарә органнары, шулай ук чит дәүләтләрнең дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары, халыкара һәм чит ил коммерцияле булмаган оешмалары белән үзара килешү нигезендә гамәлгә ашырыла торган командировкалардан тыш;

7) вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйле булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәмин итү чараларыннан, башка муниципаль мөлкәттән файдалану;

8) муниципаль хезмәт белән бәйле булмаган максатларда конфиденциаль характердагы мәгълүматларга карата федераль законнар нигезендә кертелгән белешмәләргә яисә вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган хезмәт мәгълүматын фаш итәргә яисә кулланырга;

9) әгәр бу аның вазифа бурычларына кермәсә, жирле үзидарә органы һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата жәмәгать фикерләрен, фикерләрен һәм бәяләмәләрен, шул исәптән масса күләм мәгълүмат чараларында да, рәхсәт итәргә;

10) Жирлек Башлыгының язма рәхсәтеннән башка, әгәр аның вазыйфаи вазыйфасына әлегә оешмалар һәм берләшмәләр белән хезмәттәшлек итсә, мактаулы һәм махсус исемнәр (фәнни) чит дәүләтләрдән, халыкара оешмалардан, шулай ук сәяси партияләрдән, башка ижтимагый берләшмәләрдән һәм дини берләшмәләрдән тыш) кабул итәргә;

11) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация алып бару өчен вазыйфаи нигезләмәнең өстенлекләреннән файдалану;

12) сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләрендә үз вазыйфаи хәленнән файдаланырга, шулай ук күрсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр буларак гавами рәвештә мөнәсәбәт белдерергә;

13) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр (һөнәр берлекләреннән, шулай ук ветераннар һәм башка ижтимагый үзешчәнлек органнарыннан тыш) структураларын төзәргә яисә күрсәтелгән структураларны булдыруга ярдәм итәргә;

14) хезмэт бәхәсен жайга салу максатларында вазыйфаи бурычларны үтәүне туктатырга;

15) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләре составына керергә;

16) яллаучы (эш бирүче) вәкиленең язма рөхсәтеннән башка бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына финанслана торган түләүле эшчәнлек белән, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса, шөгыльләнергә.

3.5.2. Жирлелекнең Башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын контракт буенча биләүче муниципаль хезмәткәр, укытучылык, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш, теләсә нинди түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә хокуклы түгел. Шул ук вакытта укытучы, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүе яки Россия Федерациясенең законияте белән башкача каралмаган булса, чит дәүләтләрнең, халыкара һәм чит ил оешмаларының, чит ил гражданнының һәм гражданлыгы булмаган затларның акчалары исәбенә генә финанслана алмый. Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын контракт буенча биләүче муниципаль хезмәткәр, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүе яки Россия Федерациясенең законияте белән башкача каралмаган булса, чит ил коммерцияле булмаган үзидарә оешмаларының һәм аларның Россия Федерациясе территориясендә эшләүче структур бүлекчәләренең идарә органнарына, попечительлек яки күзәтү советларына һәм башка органнарына керүче булырга хокуклы түгел.

3.5.3. Гражданны, Жирлек муниципаль хезмәтеннән азат ителгәннән соң, оешмалар яки физик затлар мәнфәгатьләрендә конфиденциаль характердагы мәгълүматларны яки вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйлә рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматын игълан итәргә яки кулланырга хокуклы түгел.

3.5.4. Норматив хокукый актлар белән билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче гражданны, муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында, федераль законнарда каралган очракларда, әгәр әлеге оешма белән муниципаль (административ) идарә итүнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазифа (хезмәт) бурычларына керсә, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә куелган таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча тиешле комиссиянең хакыйкый законнары белән билгеләнгән тәртиптә бирелгән ризалыгынан башка, хезмәт килешүе шартларында оешмада вазыйфа биләүгә һәм (яки) әлеге оешмада гражданны-хокукый шартнамәсе шартларында эш башкарырга хокуклы түгел.

3.6. Жирлекнең муниципаль хезмәтендә мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу

3.6.1. Мәнфәгатьләр конфликты дип, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм жайга салу буенча чаралар күрү бурычын күздә тоткан вазыйфаны биләүче затның шәхси кызыксынуы (турыдан-туры яки турыдан-туры булмаган) аның вазыйфаи (хезмәт) бурычларын тиешенчә, объектив һәм гадел үтәүгә (вәкаләтләрне гамәлгә ашыруга) йогынты ясый яки йогынты ясый ала торган хәл аңлашыла;

3.6.2. Шәхси кызыксыну дип, 3.7.1 пункттында күрсәтелгән зат тарафыннан һәм (яки) аның белән яқын туганлыкта яки туганлыкта торучы затлар (ата-аналар, ир-

хатын, балалар, абый-энеләр, апа-сеңелләр, шулай ук ир-хатынның абый-энеләре, апа-сеңелләре, ата-аналары, балалары һәм балаларының ир-хатыны) тарафыннан, шулай ук 3.7.1 пунктында күрсәтелгән зат һәм (яки) аның белән якин туганлыкта яки туганлыкта торучы затлар белән милек, корпоратив яки башка якин мөнәсәбәтләр белән бәйлә булган гражданныр яки оешмалар тарафыннан акча, башка милек, шул исәптән милек хокуклары, милек характерындагы хезмәтләр, башкарылган эшләр нәтижәләре яки теләсә нинди файдалар (өстенлекләр) рәвешендә табыш алу мөмкинлеге аңлашыла.

Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу мәнфәгатьләр конфликтын ягы булып торучы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи яисә хезмәт урыны үзгәрүдә билгеләнгән тәртиптә һәм (яисә) аның мәнфәгатьләр конфликтын килеп чыгуга сәбәпчә булган вазыйфаи (хезмәт) бурычларын үтәүдән читләштерелгәнчә үк торырга мөмкин.

Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүчә затның кыйммәтлә кәгазьләр, акцияләр (оешмаларның устав (жыелма) капиталларында катнашу өлешләре, пайлары) белән ия булуы мәнфәгатьләр конфликтына китерсә яки китерергә мөмкин булса, күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтлә кәгазьләренә, акцияләренә (оешмаларның устав (жыелма) капиталларында катнашу өлешләрен, пайларын) Россия Федерациясенәң гражданнык законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

Мәнфәгатьләр конфликтын ягы булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу чараларын күрмәвә, федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

3.6.3. Жирлек муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтына китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынучанлыгы барлыкка килүе турында мәгълүм булган эш бирүчә (эш бирүчә) вәкиле, әлегә жирлек муниципаль хезмәткәрнең жирлекнең муниципаль хезмәт вазыйфасыннан мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу чорына читләштерүгә кадәр, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу чараларын күрергә тиеш, шул ук вакытта аның жирлекнең муниципаль хезмәт вазыйфасыннан читләштерелгән барлык вакыт эчендә акчалата хезмәт хақы сакланып кала.

Үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килүе турында билгеле булган яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең игътибарсызлыгы, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу чаралары, федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш, яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән эштән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

3.6.4. Жирлегендәгә жирле үзидарә органында, жирлекнең башка муниципаль органнарында муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенең гомуми принципларын үтәвен тәэмин итү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу өчен, муниципаль хокукый акт белән билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссияләр төзелергә мөмкин.

3.7. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә таләпләр

3.7.1. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

- 1) вазыйфа йөкләмәләрен намус белән, югары профессиональ дәрәжәдә үтөргә;
- 2) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, берсүзсез

мөнәсәбәт тәэмин итәргә, нинди дә булса ижтимагый яисә дини берләшмәләргә, һөнәри яисә социаль төркемнәргә, гражданнырга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм гражданнырга карата ялгышлык эшләмәскә;

3) вазыйфаи бурычларны намуслы башкарырга комачаулаучы нинди дә булса шәхси, мөлкәти (финанс) һәм башка мәнфәгатьләргә йогынтысына бәйлә гамәлләр кылмаска;

4) сәяси партияләргә, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләргә һәм башка оешмалар карарларының үз һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлекне сакларга;

5) гражданныр белән мөрәжәгатьтә корректлылык күрсәтергә;

6) Россия Федерациясә халыкларының әхлакый горәф-гадәтләренә һәм традицияләренә хөрмәт күрсәтү;

7) төрле этник һәм социаль төркемнәргә, шулай ук конфессияләргә мәдәни һәм башка үзәнчәлекләргә исәпкә алырга;

8) милләтара һәм динара татулыкка ярдәм итәргә;

9) аның муниципаль орган абуена яисә абуена зыян китергә сәләтле конфликтлы хәлләргә юл куймаска.

3.7.2. Житәкчә булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләргә сәяси партияләргә, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләргә эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр итү очрақларына юл куймаска тиеш.

4. ЖИРЛЕКНЕҢ МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТЕНӘ КЕРҮ, АНЫ ҮТҮ ҺӘМ ТУКТАТУ ТӘРТИБЕ

4.1. Жирлекнең муниципаль хезмәтенә керү

4.1.1. Жирлегенә муниципаль хезмәтенә 18 яшькә житкән, Россия Федерациясә дәүләт телен белүчә һәм федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары һәм әлегә Нигезләмә белән билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган, муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләр булмаганда, гражданныр керәргә хоуклы.

4.1.2. Жирлегенә муниципаль хезмәтенә кергәндә, шулай ук аны узганда жәнәсә, расасы, милләтә, чыгышы, мөлкәтә һәм вазыйфаи хәлә, яшәү урыны, дингә, инануларына, жәмгыять берләшмәләргә карауына, шулай ук муниципаль хезмәткәргә профессиональ һәм Деловая сыйфатларына бәйлә булмаган башка шартларга бәйлә рәвештә нинди дә булса турыдан-туры яки турыдан-туры булмаган чикләүләр, яисә өстенлекләр билгеләү рәхсәт ителми.

4.1.3. Жирлегенә муниципаль хезмәтенә кергәндә гражданныр тәкъдим итә:

1) районның муниципаль хезмәтенә керү һәм район муниципаль хезмәтә вазыйфасын биләү үтенечә белән гариза;

2) 2024 елның 10 октябрәндәгә № 870 санлы Россия Федерациясә Президенты указы белән билгеләнгән форма буенча кулы белән тутырылган һәм кул куелган анкетә;

3) паспорт;

4) хезмәт шартнамәсә (контракт) беренчә тапкыр төзелгән очрақлардан тыш, хезмәт кенәгәсә һәм (яисә) хезмәт эшчәнлегә турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләргә;

5) беләм һәм квалификация турында документ;

6) Трудовой шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш, индивидуаль (шәхсиләштерелгән) исәпкә алу системасында теркәлүне раслый торган документ;

7) Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органында физик затны исәпкә кую турында таныклык;

8) хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле гражданнар һәм запаста торучы затлар өчен хәрби исәпкә алу документлары;

9) район муниципаль хезмәтенә керүгә комачаулаучы авыру булмавы турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

10) "Коррупциягә каршы көрәш турында" Федераль [закон](#) белән каралган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында мәгълүмат;

10.1) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 15.1 нче статьясы белән каралган мәгълүмат;

11) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.

4.1.4. Ватандашның жирлекнең муниципаль хезмәтенә урнашуы муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

4.2. Жирлекнең муниципаль хезмәткәрләрен аттестацияләү

4.2.1. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү аның муниципаль хезмәт вазыйфасына туры килүен билгеләү максатыннан үткәрелә. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткәрелә.

4.2.2. Түбәндәге муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын кимендә бер ел биләүчеләр;

2) 60 яшькә җиткәннәр;

3) йөкле хатын-кызлар;

4) буырынлык һәм тудыру яллаганда, яки бала өч яшькә җиткәнче аңа караучылык яллаганда булганнары. Әлеге муниципаль хезмәткәрләренә аттестацияләү ялдан чыкканнан соң бер елдан иртәрәк үткәрелергә мөмкин түгел;

5) вақытлы хезмәт килешүе (контракт) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар.

4.2.3. Муниципаль хезмәткәрләренә аттестацияләү тәртибе муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы [кодексы](#) белән билгеләнә.

4.2.4. Жирлекнең муниципаль хезмәткәрләренә аттестацияләү районның Бердәм аттестация комиссиясе тарафыннан Жирлекнең һәм районның жирле үзидарә органнары арасында төзелгән кадрлар эше буенча аерым функцияләренә тапшыру турындагы килешүләр нигезендә уздырыла.

4.3. Район муниципаль хезмәткәре белән хезмәт шартнамәсен өзү өчен нигезләр

4.3.1 Муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе яллаучы (эш бирүче) вәкиле инициативасы буенча өзелергә мөмкин:

1) Жирлекнең муниципаль хезмәте вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә җитү;

2) Жирлек муниципаль хезмәтенә бәйле чикләүләренә һәм тыюларны үтәмәү.

3) дисквалификация рәвешендә административ жәза куллану.

4) муниципаль хезмәткәрләргә чит ил агенты статусы алу.

4.3.2. Жирлекнең муниципаль хезмәткәрләренең, муниципаль хезмәт вазифасын биләү өчен билгеләнгән чик яшенә житкәннәренең, хезмәттә булу вакытын озайту рөхсәт ителә. Муниципаль хезмәттә муниципаль хезмәткәрнең булу вакытын бер тапкыр озайту бер елдан артык булмаска тиеш.

5. ЭШ (ХЕЗМӨТ) ВАКЫТЫ һӘМ ЯЛ ВАКЫТЫ

5.1. Эш (хезмәт) вакыты

5.1.1. Муниципаль хезмәткәрләренең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә җайга салына.

5.2. Муниципаль хезмәткәрнең ялы

5.2.1. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата эчтәлеген саклап, еллык ял бирелә, аның күләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

5.2.2. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле ялы төп түләүле отпусктан һәм өстәмә түләүле отпусктан тора.

5.2.3. Муниципаль хезмәткәрләргә ел саен 30 календарь көн дәвамында төп түләүле отпуск бирелә.

5.2.4. Еллык өстәмә түләүле отпусктан муниципаль хезмәткәргә хезмәт стажы өчен, шулай ук федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән каралган очрактарда бирелә. Муниципаль хезмәткәргә хезмәт стажы өчен еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгы муниципаль хезмәтнең һәр елы өчен бер календарь көн исәбеннән исәпләнә. Еллык төп түләүле отпускның һәм хезмәт стажы өчен еллык өстәмә түләүле отпускның гомуми дәвамлылыгы 40 календарь көннән артмаска тиеш.

Хезмәт көне нормалаштырылмаган муниципаль хезмәткәргә өч календарь көн дәвамында хезмәт көне нормалаштырылмаган өчен ел саен өстәмә түләүле отпуск бирелә.

Нормага салынмаган эш көне өчен еллык өстәмә түләүле ял, шулай ук Федераль законда каралган башка очрактарда ел саен бирелә торган өстәмә түләүле отпуск әлеге пунктта каралган еллык түләүле отпускның гомуми озынлыгынан һәм тиешле еллар эшләгән өчен ел саен өстәмә түләүле отпусктан тыш бирелә.

5.2.5. Муниципаль хезмәткәрнең гаризасы буенча еллык түләүле отпуск өлешләргә бирелергә мөмкин, шул ук вакытта отпускның бер өлешенең дәвамлылыгы 14 календарь көннән ким булмаска тиеш. Яллаучы вәкиле (эш бирүче) белән килешеп, муниципаль хезмәткәргә башка дәвамлылыктагы отпуск өлеше бирелергә мөмкин.

5.2.6. Муниципаль хезмәткәргә аның язма гаризасы буенча яллаучы вәкиленең (эш бирүченең) карары белән, бер елдан да артык булмаган дәвамлылыкта акчалата түләү сакланмыйча, отпуск бирелергә мөмкин.

5.2.7. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очрактарда акчалата түләү сакланмыйча отпуск бирелә.

6. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӨТКӨРНЕҢ ХЕЗМӨТ ХАКЫ. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӨТКӨРГӨ БИРЕЛӘ ТОРГАН ГАРАНТИЯЛӘР. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӨТ СТАЖЫ

6.1. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт хакы

6.1.1. Муниципаль хезмәткәрнең акчалата тәэмин ителеше муниципаль хезмәт вазыйфасы (алга таба - вазыйфаи оклад) нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи окладынан, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән (алга таба - өстәмә түләүләр) тора.

6.1.2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

1) тиешле еллар эшлэгән өчен вазыйфаи окладка ай саен өстәмә түләү;
2) муниципаль хезмәтнең махсус шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү;

3) аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр, аларны түләү тәртибе муниципаль орган бурычларын һәм функцияләрен тәэмин итүне, вазыйфаи инструкцияне үтәүне исәпкә алып, яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан билгеләнә;

4) ай саен акчалата бүләкләү;

5) класс чины өчен айлык өстәмәләр;

6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр түләнгән торган түләү;

7) матди ярдәм.

6.1.3. Жирлекнең муниципаль хокукый актлары белән шулай ук түбәндәге өстәмә түләүләргә билгеләү дә каралырга мөмкин:

1) муниципаль хезмәткәргә хезмәт көне нормалаштырылмаган шартларда эшлэгән өчен айлык компенсация түләүләре;

2) муниципаль хезмәткәргә ай саен бирелә торган түләү, аның төп хезмәт бурычларына хокукый актларга һәм хокукый актлар проектларына хокукый экспертиза үткөрү, хокукый актлар проектларын эзерләү һәм редакцияләү һәм аларны юридик белем булган юрист яисә башкаручы буларак визалау (юридик эш өчен өстәмәләр) керә;

3) муниципаль хезмәткәргә фәннәр кандидатының профиле гыйльми дәрәжәсе, фәннәр докторының гыйльми дәрәжәсе өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү;

4) Татарстан Республикасы мактаулы исеме өчен муниципаль хезмәткәргә айлык өстәмә түләү.

6.1.4. Муниципаль хезмәткәргә закон нигезендә дәүләт серен тәшкит итүче белешмәләр белән эшлэгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә билгеләнә.

6.1.5. Жирлегенең жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт хакы күләмен һәм шартларын бәйсез билгели. Вазыйфаи оклад күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны тормышка ашыру тәртибе РФ законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге Нигезләмә нигезендә Жирлек Советы чыгарган муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә.

6.2. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

6.2.1. Муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр гарантияләнә:

1) вазыйфаи инструкция нигезендә аларның вазыйфаи бурычларын үтәүне тәэмин итә торган эш шартлары;

2) үз вакытында һәм тулы күләмдә акчалата түләү алуга хокук;

3) эш (хезмәт) вакытының нормаль дөвамлылыгын билгеләү, ял көннәрен һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрен бирү, шулай ук еллык түләүле отпускны тәэмин итә торган ял;

4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына медицина хезмәте

күрсәтү, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыкканнан соң;

5) тиешле еллар эшлэгән өчен һәм инвалидлыкка бәйле рәвештә пенсия белән тәэмин итү, шулай ук вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә вафат булган очракта муниципаль хезмәткәрнең гаилә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү;

6) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китергән очракка мәжбүри дөүләт иминияте;

7) муниципаль хезмәткәрләргә узган чорда яисә аның туктатылганнан соң, әмма вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган авырган яисә эшкә яраклылыгын югалткан очракта, мәжбүри дөүләт социаль иминиятләштерүе;

8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле көч кулланудан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән яклау.

6.2.2. Жирле үзидарә органы, Жирлекнең башка муниципаль органнары бетерелүгә йә Жирлекнең жирле үзидарә органы, Жирлекнең башка муниципаль органнары хезмәткәрләре штаты кыскаруга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе өзәлгәндә, оешма бетерелүгә яки оешма хезмәткәрләре штаты кыскартылуға бәйле рәвештә хезмәткәрләр өчен эштән азат ителгән очракта, хезмәткәрләр өчен хезмәт законнарында билгеләнгән гарантияләр бирелә.

6.2.3. Татарстан Республикасы законнары һәм Жирлек Уставы белән муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

6.3. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү

6.3.1. Жирлекнең жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгән Жирлек муниципаль хезмәткәрләре, Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән шартлар булганда, озак еллар хезмәт иткән өчен пенсия алу хокукына ия.

6.3.2. Муниципаль хезмәткәрнең озак еллар хезмәт иткән өчен пенсиясә күләме Татарстан Республикасы муниципаль хезмәт вазыйфаларын һәм Татарстан Республикасы дөүләт гражданлык хезмәте вазыйфаларын чагыштыруның Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән нисбәте буенча билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең озак еллар хезмәт иткән өчен пенсиясенә иң зур күләме Татарстан Республикасы дөүләт гражданлык хезмәтчесенә тиешле Татарстан Республикасы дөүләт гражданлык хезмәте вазыйфасы буенча озак еллар хезмәт иткән өчен пенсиясенә иң зур күләмәнән артырга тиеш түгел.

6.3.3. Муниципаль хезмәткәрнең тиешле еллар эшлэгән өчен хезмәт пенсиясенә айлык өстәмә түләүнең минималь күләме Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән картлык буенча хезмәт пенсиясенә минималь күләмәнән түбән була алмый.

6.3.4. Муниципаль хезмәткәр үз вазыйфаи бурычларын үтәү белән бәйле, шул исәптән муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң килеп туган очракта, вафат булган гаилә әгъзалары туендыручысын югалту очрагы буенча Федераль закон белән билгеләнгән тәртиптә пенсия алу хокукына ия.

6.3.5. Муниципаль хезмәткәргә, пенсиягә чыгу сәбәплә, жирлек Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә, бер тапкыр бирелә торган акчалата түләү түләнә.

6.4. Жирлектә муниципаль хезмәт стажы

6.4.1. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт

стажына (гомуми озынлыкка) даими (штат) нигезендә эш чоры кертелә: муниципаль хезмәт вазыйфаларында (муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфаларында)

2) муниципаль вазыйфаларда;

3) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфаларында һәм Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфаларында;

4) дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары, хәрби вазыйфалар һәм хокук саклау хезмәте вазыйфаларында (дәүләт хезмәте вазыйфаларында);

5) муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә башка вазыйфалар.

6.4.2. Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын, Татарстан Республикасы (Татарстан АССР) дәүләт органнарында бүтән дәүләт вазыйфаларын биләү чорлары Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хезмәт стажына кертелә.

6.4.3. Авыл җирлеге муниципаль хезмәткәре тарафыннан Татарстан Республикасы законнары нигезендә башкарыла торган өстәмә һөнәри белем алу вакыты, шулай ук авыл җирлеге муниципаль хезмәткәренә федераль законнар нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфасы сакланып калган башка чорлар тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына кертелә.

6.4.4. Муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган тиешле еллар эшләгән өчен ел саен өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгын билгеләү һәм аларга гамәлдәге законнарда каралган башка гарантияләр билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына [“Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында” Федераль законның 25 нче статьясының 1 нче өлешендә](#) күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорлары, шулай ук [“Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәте турында” 2004 елның 27 июлендәге 79-ФЗ номерлы Федераль законның 54 нче статьясының 2 нче өлеше](#) нигезендә дәүләт граждан хезмәте стажына кертелә (исәпкә алына) торган вазыйфаларны биләү чорлары кертелә (исәпкә алына).

6.4.5. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнә.

7. АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӨРЕН БҮЛӘКЛӘУ. АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӨРЕНЕҢ ДИСЦИПЛИНАР ҖАВАПЛИЛЫГЫ

7.1. Авыл җирлеге муниципаль хезмәткәрен бүләкләү

7.1.1. Җирлеге муниципаль хезмәткәренә үз вазыйфаи бурычларын намуслы һәм нәтиҗәле үтәгән, мактауга лаек булып хезмәт узган, аеруча мөһим һәм катлаулы йөкләмәләрне үтәгән өчен, аңа карата түбәндәге бүләкләү төрләре кулланылырга мөмкин:

1) рәхмәт белдерү;

2) бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләк түләү;

3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;

4) җирлекнең җирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән мактау грамотасы яисә башка төр бүләкләр белән бүләкләү;

5) Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;

6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җирлек уставы һәм башка муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка кызыксындыру төрләре.

2. Бүләкләүләргә куллану тәртибе һәм шартлары Җирлекнең муниципаль

хокукый актлары белән билгеләнә.

7.2. Жирлеге муниципаль хезмәткәренәң дисциплинар җаваплылыгы

1. Дисциплинар җинаять кылган-жирлекнең муниципаль хезмәткәренә аның гаебе белән үзенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен яллаучы (эш бирүче) вәкиле түбәндәге дисциплинар җәза кулланырга хокуклы:

1) кисәтү;

2) шелтә;

3) тиешле нигезләр буенча жирлекнең муниципаль хезмәтеннән азат итү.

2. Дисциплинар хата эшләгән жирлеге муниципаль хезмәткәре вакытлыча (ләкин бер айдан артыгракка түгел) үзенәң дисциплинар җаваплылыгы турындагы мәсьәлә хәл ителгәнчә, акчалата түләвен саклап, вазыйфаи бурычларын үтәүдән читләштерелергә мөмкин. Жирлеге муниципаль хезмәткәрен вазыйфаи бурычларын үтәүдән читләштерү бу очракта жирлеге муниципаль хокукый акты белән башкарыла.

3. Дисциплинар түләтүләрне куллану һәм бетерү тәртибе, федераль законнарда каралган очрактан тыш, хезмәт законнары белән билгеләнә.

7.3. Чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки җайга салу турындагы таләпләрне үтәмәгән һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен җәзалар

7.3.1. Жирлеге муниципаль хезмәткәренә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки җайга салу турындагы таләпләрне, чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәгән һәм коррупциягә каршы тору максатларында [2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы "Коррупциягә каршы тору турында" Федераль законда](#) билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен 7.2 статьясында каралган җәзалар билгеләнә.

Муниципаль хезмәткәр «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм коррупциягә каршы тору максатларында башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки җайга салу турындагы таләпләрне үтәмәүне һәм бурычларны башкармауны үтәмәгән өчен җаваплылыктан азат ителә, әгәр мондый чикләүләрне, тыюларны һәм таләпләрне үтәмәү, шулай ук мондый бурычларны башкармау «Коррупциягә каршы тору турында» Федераль законның 13 статьясының 3-6 өлешләрендә каралган тәртиптә аңа бәйле булмаган бурычлар нәтижәсе дип танылса.

7.3.2. Муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезләмәнең 3.6 һәм 3.7 пунктларында билгеләнгән хокук бозулар кылган очрактарда ышаныч югалту сәбәпле муниципаль хезмәттән азат ителергә тиеш.

7.3.3. Әлеге Нигезләмәнең 3.6 һәм 7.2 пунктларында каралган җәзалар яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан Татарстан Республикасының норматив хокукый актларында һәм (яисә) муниципаль норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә түбәндәгеләр нигезендә кулланыла:

1) коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның оештыру бүлеге тарафыннан яисә «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 13.4 статьясы нигезендә Россия Федерациясе Президенты Администрациясенә вәкаләтле бүлекчәсе тарафыннан уздырылган тикшерү нәтижәләре турында доклад;

2) тикшерү нәтижәләре турындагы доклад комиссиягә жиберелгән булса,

муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссия тәкъдимнәре;

2.1) коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсе докладының, анда аны кылуның факттагы шартлары бәян ителә, һәм муниципаль хезмәткәрнең аның ризалыгы белән генә һәм коррупциячел хокук бозу фактын тану шарты белән (ышаныч югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендәге түләтүне кулланудан тыш), муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы

3) муниципаль хезмәткәр аңлатмалары;

4) башка материаллар.

3.4. Әлеге Нигезләмәнең 3.6 һәм 7.2 статьяларында каралган түләтүләрне кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозуның характеры, аның авырлыгы, ул кылынган хәлләр, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрне һәм тыюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәве, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфай бурычларын үтәве исәпкә алына.

7.3.5. Муниципаль хезмәткәргә карата коррупциячел хокук бозу кылган очракта түләтү куллану турындагы актта түләтүне куллану нигезе буларак әлеге статьяның 1 яисә 2 өлеше күрсәтелә.

7.3.6. Әлеге Нигезләмәнең 3.6 һәм 7.2 статьяларында каралган түләтүләр, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча эшкә сәләтсезлеге, ялда булу чорларын санамыйча, муниципаль хезмәткәр тарафыннан коррупциячел хокук бозу кылу турында мәгълүмат кәргән көннән алып алты айдан да соңга калмаган һәм коррупциячел хокук бозу кылган көннән өч елдан да соңга калмыйча кулланыла. Күрсәтелгән срокларга жинаять эше буенча производство вакыты кертелми.

8. Жирлекнең жирле үзидарә органнарында кадрлар эше

8.1. Жирле үзидарә органнарында кадрлар эше үз эченә ала:

1) жирлекнең муниципаль хезмәте вазыйфаларын биләү өчен кадрлар составын формалаштыру;

2) муниципаль хезмәт турында законнар нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм әлеге тәкъдимнәренә яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) кертү;

3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт шартнамәсе (контракты) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп куюга, муниципаль хезмәт вазыйфасында биләгән вазыйфасыннан азат итүгә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аны пенсиягә чыгуга бәйле муниципаль хокукый актлар проектларын әзерләүне оештыруга һәм тиешле документларны рәсмиләштерүгә;

4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару (булган очракта), муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәтне узу чорында хезмәт эшчәнлеге турында белешмәләр формалаштыру һәм күрсәтелгән белешмәләренә мәжбүри пенсия иминияте системасында индивидуаль (шәхсиләштерелгән) исәпкә алу турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе пенсия һәм социаль иминиятләштерү фондының мәгълүмат ресурсларында саклау өчен бирү;

5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» федераль законда билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару;

6) жирлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыкларын рәсмиләштерү һәм бирү;

8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертүгә конкурс үткәрү;

9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәрү;

10) Кадрлар резервы белән эшне оештыру һәм аны нәтижәле куллану;

11) муниципаль хезмәткә кергәндә һәм аны үткән вакытта граждан тарафыннан бирелә торган мәгълүматларны тикшерүне оештыру һәм үткәрү;

12) муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүматларны, шулай ук [«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында»](#) федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләрне үтәләшен тикшерүне оештыру;

13) муниципаль хезмәткәрләргә хокукый һәм башка мәсьәләләр буенча консультация бирү;

14) кадрлар хезмәтенең хезмәт законнары һәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә торган башка мәсьәләләрен хәл итү.